

Ministerstvo financií Slovenskej republiky

SPRÁVA O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

**Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry
prístupovej siete novej generácie (2014 – 2020)**

september 2013

Obsah

1	Základné údaje o obstarávateľovi.....	4
1.1	Označenie.....	4
1.2	Sídlo	4
1.3	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie.....	4
2	Základné údaje o strategickom dokumente	4
2.1	Názov	4
2.2	Územie	4
2.3	Dotknuté obce	5
2.4	Dotknuté orgány.....	5
2.5	Schvaľujúci orgán	5
2.6	Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom	5
2.6.1	Obsah Strategického dokumentu.....	6
2.6.2	Hlavné ciele Strategického dokumentu.....	6
2.6.3	Vzťah Strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom	7
3	Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia	8
3.1	Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať	8
3.1.1	Ovzdušie.....	8
3.1.2	Voda	10
3.1.3	Horniny.....	13
3.1.4	Pôda.....	14
3.1.5	Zdravotný stav obyvateľstva	14
3.1.6	Pravdepodobný vývoj stavu životného prostredia, ak sa strategický dokument nebude realizovať.....	15
3.2	Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod.	15
3.3	Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené	17
3.4	Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu.....	18

3.5	Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu	21
4	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia.....	22
4.1	Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne) ...	22
4.1.1	Hodnotenie vplyvov očakávaných výsledkov dokumentu podľa typu	22
4.1.2	Hodnotenie z hľadiska princípov trvalo udržateľného rozvoja.....	28
5	Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie	30
6	Dôvody výberu zvažovaných alternatív zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu a opis toho, ako bolo vykonané vyhodnotenie vrátane ťažkostí s poskytovaním potrebných informácií, ako napr. technické nedostatky alebo neurčitosti	30
7	Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie....	31
8	Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie.....	31
9	Netechnické zhrnutie poskytnutých informácií	31
10	Informácia o ekonomickej náročnosti.....	32
11	Zoznam použitej literatúry	33

1 Základné údaje o obstarávateľovi

1.1 Označenie

Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Sekcia informatizácie spoločnosti
Odbor riadenia Operačného programu Informatizácia spoločnosti

1.2 Sídlo

Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava 15, Slovenská republika

1.3 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, od ktorého možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente, a miesto na konzultácie

Oprávnený zástupca:

Ing. Pavel Bojňanský
generálny riaditeľ
Sekcia informatizácie spoločnosti
Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava 15, Slovenská republika
Tel.: 02/5958 2429
E-mail: pavel.bojnansky@mfsr.sk

Miesto na konzultácie:

Mgr. Lukáš Lukáč
riaditeľ
odbor riadenia Operačného programu Informatizácia spoločnosti
Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava 15, Slovenská republika
Tel.: 02/5958 2421
E-mail: lukas.lukac@mfsr.sk

2 Základné údaje o strategickom dokumente

2.1 Názov

Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 – 2020) (ďalej len „Strategický dokument“).

2.2 Územie

Štát: Slovenská republika

Kraje: Bratislavský kraj, Trnavský kraj, Trenčiansky kraj, Nitriansky kraj, Žilinský kraj, Banskobystrický kraj, Košický kraj, Prešovský kraj

Okresy: 79 okresov na území Slovenskej republiky

2.3 Dotknuté obce

Všetky obce na území Slovenskej republiky.

2.4 Dotknuté orgány

- Relevantné ministerstvá SR;
- Ostatné relevantné ústredné orgány štátnej správy;
- Orgány regionálnej samosprávy.

2.5 Schvaľujúci orgán

Európska komisia

2.6 Obsah a hlavné ciele strategického dokumentu a jeho vzťah k iným strategickým dokumentom

Hodnotený Strategický dokument definuje stratégiu ďalšieho rozvoja digitálnych služieb a infraštruktúry prístupovej siete novej generácie na Slovensku a zameriava sa na splnenie tzv. ex ante kondicionalít tematického cieľa č. 2 pozičného dokumentu Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom Slovenskej republiky na roky 2014 až 2020: „Zlepšenie prístupu k informačným a komunikačným technológiám, ako aj ich využívania a kvality“. Posudzovaný Strategický dokument pojednáva o možnosti, ako aj úspešnosti ich uplatnenia na konkrétne aktivity podporené v rámci investičných priorít, v ktorých sa zameriava na verejný sektor a vytváranie podmienok a možností pre rozvoj elektronického obchodu a podnikania.

Podľa uznesenia vlády SR č. 305/2012 má Ministerstvo financií SR (ďalej len „MF SR“) zabezpečiť plnenie oboch ex ante kondicionalít vyššie uvedeného tematického cieľa č. 2, ktorý zároveň definuje nasledujúce podciele:

- Posilnenie aplikácií IKT v rámci elektronickej štátnej správy, elektronického vzdelávania, elektronickej inklúzie, elektronickej kultúry a elektronického zdravotníctva;
- Vývoj produktov a služieb informačno-komunikačných technológií (IKT), elektronického obchodu a posilnenie dopytu po IKT;
- Rozšírenie používania širokopásmového pripojenia a zavedenie vysokorýchlostných sietí a podpora prijatia budúcich a objavujúcich sa technológií a sietí pre digitálne hospodárstvo.

Strategický dokument nadväzuje na v súčasnosti ešte stále prebiehajúce aktivity informatizácie verejnej správy a zároveň slúži ako podklad pre prípravu nového operačného programu na roky 2014 až 2020. V roku 2008 schválila vláda SR Stratégiu informatizácie verejnej správy, v ktorej určila víziu rozvoja eGovernmentu na Slovensku. Na základe vízie vlády vypracovalo MF SR v roku 2008 Národnú koncepciu informatizácie verejnej správy, ktorá definovala koncepčný prístup k zavádzaniu informačno-komunikačných technológií (ďalej len „IKT“) vo verejnej správe, špecifikovala architektúru integrovaného informačného systému verejnej správy a určila

princípy rozvoja eGovernment služieb pre občanov a podnikateľov SR. Pre financovanie projektov eGovernmentu bol navrhnutý Operačný program Informatizácia spoločnosti (ďalej len „OPIS“), ktorý umožnil čerpanie štrukturálnych fondov EÚ na informatizáciu spoločnosti pre obdobie rokov 2007 až 2013. Rozvoj eGovernmentu pokračuje v roku 2013 podľa stále platnej Národnej koncepcie.

2.6.1 Obsah Strategického dokumentu

Strategický dokument je rozdelený na analytickú časť, ktorej výstupom je množina odporúčaní pre budúci rozvoj informačnej spoločnosti na Slovensku a strategickú časť, ktorá začína víziou rozvoja informačnej spoločnosti a následne z nej odvodzuje strategické ciele.

Podrobnejšie má Strategický dokument nasledujúcu štruktúru:

- 1 Manažérske zhrnutie
- 2 Čomu sa venuje táto stratégia
- 3 Stav a trendy informačnej spoločnosti vo svete v porovnaní so Slovenskom
- 4 Operačný program Informatizácia spoločnosti
- 5 SWOT analýza a odporúčania pre Slovensko
- 6 Vízia a strategické ciele pre informačnú spoločnosť
- 7 Navrhované priority pre ďalší rozvoj informačnej spoločnosti na Slovensku
- 8 Regionálny rozmer priorít
- 9 Zoznam použitých skratiek a pojmov
- 10 Assessment grids
- 11 Príloha 1 – Metodika stanovenia indexov pre potreby porovnania krajín
- 12 Príloha 2 – Metódy merania ukazovateľov pre plnenie špecifických cieľov
- 13 Príloha 3 – Zoznam bielych miest

2.6.2 Hlavné ciele Strategického dokumentu

Hlavným cieľom Strategického dokumentu je predložiť stratégiu, ktorá významne prispeje k naplneniu kľúčových priorít Slovenska, akými sú hospodársky rast, zvýšenie konkurencieschopnosti, posilnenie ekonomiky s vyššou pridanou hodnotou a zefektívnenie verejnej správy. Definuje stratégiu informatizácie verejnej správy pre obdobie 2014 až 2020, ktorá vychádza z analýzy trendov a príkladov najlepšej praxe v zahraničí a analýzy súčasného stavu na Slovensku. Táto stratégia tiež predstavuje východiskový materiál pre prípravu nového operačného programu 2014 až 2020, v ktorom bolo Ministerstvo financií na základe uznesenia vlády SR č. 139/2013 určené ako sprostredkovateľský orgán pre prioritnú os Informatizácia spoločnosti pod riadiacim orgánom pre operačný program Integrovaná infraštruktúra.

Jedným z hlavných zámerov tejto stratégie je prispieť k vytvoreniu agilnej spoločnosti, schopnej flexibilne reagovať na meniace sa podmienky a otvárajúce sa príležitosti. Aktívna realizácia prechodu k fungujúcej informačnej spoločnosti a budovanie inteligentnej verejnej správy (Smart Government) je preto víziou ďalšieho rozvoja eGovernmentu na Slovensku do roku 2020.

Aby sa informačné technológie stali neoddeliteľnou súčasťou každodenného života a nevyhnutným komponentom konkurencieschopnosti Slovenska, mali by byť naplnené nasledujúce strategické ciele:

- Posun k elektronickým službám zameraným na zvyšovanie kvality života;

- Posun k elektronickým službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti;
- Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií;
- Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu;
- Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu dát v zákaznicky orientovaných procesoch;
- Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb.

Strategický dokument ďalej navrhuje pre rozvoj eGovernmentu v období 2014 až 2020 aktívne riešiť nasledujúce investičné priority pričom kladie dôraz na synergiu so stratégiou pre inteligentnú špecializáciu:

- Služby občanom a podnikateľom;
- Efektívna verejná správa;
- Širokopásmové pripojenie / NGA.

2.6.3 Vzťah Strategického dokumentu k iným strategickým dokumentom

Hodnotený Strategický dokument súvisí na úrovni EÚ najmä s nasledovnými strategickými dokumentmi:

- Spoločný strategický rámec;
- Európa 2020;
- Strategické usmernenia;
- Legislatíva ES v oblasti kohéznej politiky;
- Legislatíva ES v oblasti pravidiel hospodárskej súťaže;
- Legislatíva v oblasti starostlivosti o životné prostredie;
- Legislatíva ES v oblasti informatizácie;
- Legislatíva v oblasti pravidiel rovnosti príležitostí, rodovej rovnosti a nediskriminácie.

Na úrovni SR súvisí Strategický dokument najmä s nasledovnými strategickými dokumentmi:

- Návrh štruktúry operačných programov financovaných z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020;
- Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020;
- Národný program reforiem Slovenskej republiky;
- Národná koncepcia informatizácie verejnej správy.

K vypracovaniu SWOT analýzy boli v Strategickom dokumente použité nasledujúce zdroje:

- Pozičný dokument EK k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020;
- Ad hoc hodnotenie: Dopad revízií Operačného programu Informatizácia spoločnosti v kontinuite prípravy „druhej fázy OPIS“ v rámci programového obdobia 2014-2020;
- World Economic Forum: The Global Competitiveness Report 2012–2013;
- Súčasný stav informatizácie spoločnosti (Ministerstvo financií SR);
- Digital Agenda Scoreboard: <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/create-graphs>;
- www.informatizacia.sk;
- Priebežné vyhodnotenie plnenia Národnej stratégie pre širokopásmový prístup v SR;

- Správa Európskej komisie z 18.2.2013;
- Výsledky prieskumového projektu „Spokojnosť s vybranými e-službami verejnej správy“: http://www.informatizacia.sk/ext_dok-e-gov_vysledky_2012-/15482c.

3 Základné údaje o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

3.1 Informácie o súčasnom stave životného prostredia vrátane zdravia a jeho pravdepodobný vývoj, ak sa strategický dokument nebude realizovať

Vzhľadom na komplexný charakter Strategického dokumentu sa prípadné vplyvy na životné prostredie (ďalej len „ŽP“) alebo zdravie obyvateľstva prejavia na celom území Slovenskej republiky. Rozvoj elektronických služieb bude mať z pohľadu ich tvorby krátkodobý dopad na ŽP v mieste realizácie projektov a vzhľadom na spôsob ich využívania, dlhodobé dopady sa prejavia prevažne celoplošne. Zavádzanie širokopásmového pripojenia môže krátkodobovo ovplyvniť ŽP, vzhľadom na spôsob budovania sietí, najmä v príslušných lokalitách. Následne však budú dopady na ŽP v týchto lokalitách vyplývať z rozvoja elektronických služieb. V nasledujúcich kapitolách popísaný stav a pravdepodobný vývoj jednotlivých zložiek ŽP vrátane zdravia obyvateľstva sa zameriava najmä na oblasti, ktoré by mohli byť potenciálne ovplyvnené realizáciou aktivít vyplývajúcich z napĺňania cieľov zadaných v posudzovanom Strategickom dokumente.

Nižšie uvedený stav aj priložené obrázky popisujú tie zložky životného prostredia a zdravotný stav obyvateľstva, ktoré charakterizuje Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011¹, ktorú Ministerstvo životného prostredia SR a Slovenská agentúra životného prostredia vydávajú a zverejňujú na základe zákona č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a zákona č. 205/2004 Z. z. o zhromažďovaní, odovzdávaní a šírení informácií o životnom prostredí a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V dvojročných intervaloch je verejnosti sprístupňovaná aj Environmentálna regionalizácia SR, ktorú spracováva SAŽP z podkladov odborných organizácií rezortu životného prostredia.

Kľúčové zistenia v jednotlivých oblastiach sú ďalej citované tak, ako ich uvádza práve Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011.

3.1.1 Ovzdušie

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji ovzdušia podľa Správy o stave ŽP SR v roku 2011²:

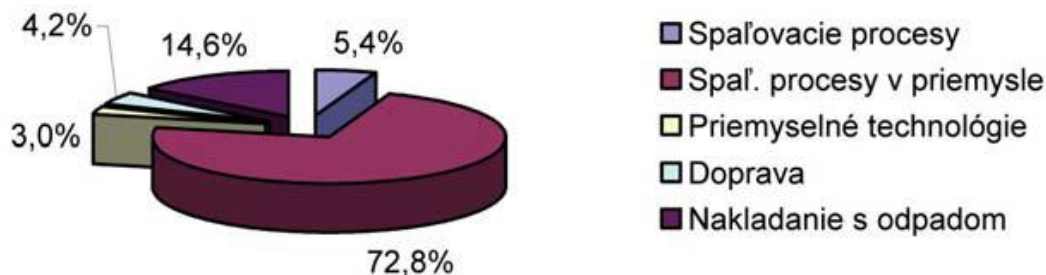
- Emisie základných znečisťujúcich látok (TZL, SO₂, NO_x, CO) v dlhodobom horizonte (vo vzťahu roka 1990 k roku 2010) trvalo klesajú, avšak rýchlosť poklesu sa po roku 2000 výrazne spomalila. Prechodne v rokoch 2003 – 2005 bol zaznamenaný mierny nárast emisií, po roku 2005 bol do roku 2009 udržaný

¹ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

² MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

- klesajúci trend. V roku 2010 opäť došlo k nárastu emisií základných znečisťujúcich látok s výnimkou emisií TZL.
- Pretrváva dlhodobý trend poklesu emisií amoniaku.
 - Emisie nemetánových prchavých organických látok (NMVOC) v dlhodobom horizonte (1990 – 2000) trvalo klesali. Od roku 2000 do roku 2010 sa udržujú zhruba na rovnakej úrovni s miernymi výkyvmi v jednotlivých rokoch.
 - Emisie perzistentných organických látok (POPs) v období 1990 - 2000 výrazne poklesli. Porovnaním rokov 2001 a 2010 došlo k poklesu emisií PCDD/PCDF o 46,5 %, nárastu emisií PCB o 1,2 % a nárastu emisií PAH ako sumy o 36 %.
 - SR plní záväzky vyplývajúce z medzinárodných dokumentov v oblasti ochrany ovzdušia (emisie do ovzdušia).
 - V roku 2010 došlo opätovne k prekročeniu limitných hodnôt vybraných znečisťujúcich látok v ovzduší stanovených na zabezpečenie ochrany zdravia ľudí na viacerých monitorovacích staniciach.
 - Masívne zníženie národných emisií prekursorov ozónu za posledné roky neprinieslo zníženie koncentrácií prízemného ozónu na území Slovenska. Niektoré charakteristiky koncentrácií prízemného ozónu v roku 2011 zotrvali na relatívne vysokej úrovni z predchádzajúcich rokov.
 - Limitné hodnoty znečisťujúcich látok v ovzduší stanovené na ochranu vegetácie (SO_2 , NO_x) neboli prekročené. Prekročenie bolo zaznamenané v prípade prízemného ozónu.
 - Celkový atmosférický ozón bol pod dlhodobým priemerom s odchýlkou 6,3 % pod týmto priemerom, poklesla celková suma denných dávok ultrafialového erytémového žiarenia.
 - SR plní záväzky vyplývajúce z medzinárodných dokumentov v oblasti ochrany ozónovej vrstvy.

Emisie ťažkých kovov výrazne poklesli oproti hodnotám z roku 1990. Okrem iného bola od roku 2004 inventarizácia ťažkých kovov v sektore spaľovanie v domácnostiach doplnená o spaľovanie dreva. V posledných rokoch sú pre vývojové trendy emisií ťažkých kovov charakteristické mierne výkyvy. V roku 2008 sa zvýšili emisie olova, kadmia, medi, zinku a selénu v dôsledku nárastu objemu spáleného priemyselného odpadu a nárastu emisií v sektore priemyselná, komunálna a systémová energetika. V roku 2010 bol rekalkulovaný sektor nakladania s odpadmi za roky 2002, 2004, 2005 a 2008 kvôli aktualizácii vstupných údajov. Pokles emisií ťažkých kovov v roku 2010 je ovplyvnený poklesom výroby v priemyselnom sektore.

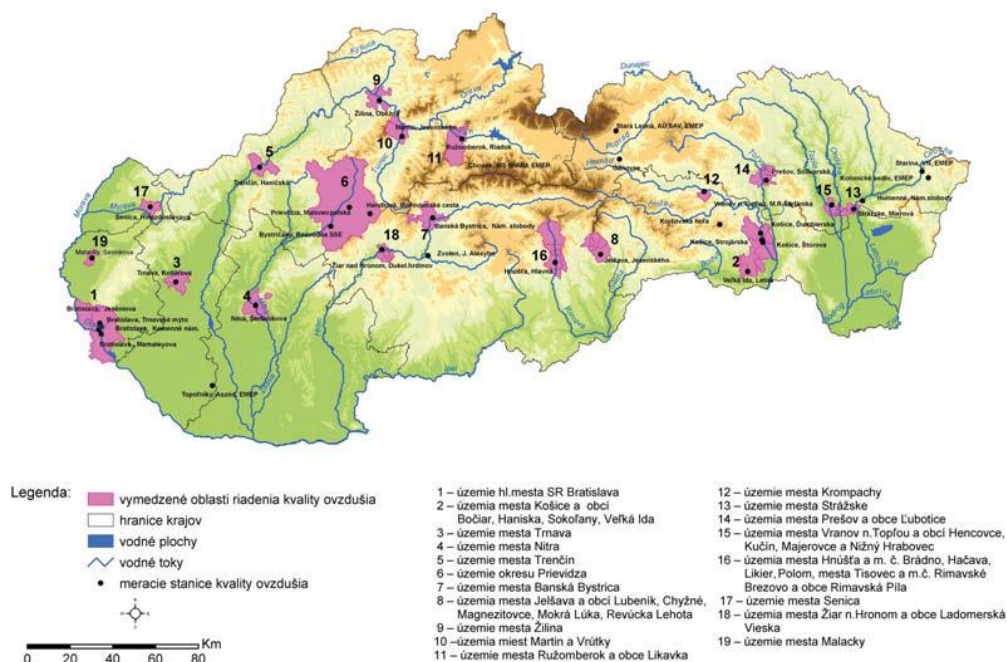

Obr. 1: Podiel jednotlivých sektorov na produkcii emisií Pb za rok 2010.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, SHMÚ.

Ťažké kovy v ovzduší nie sú environmentálnym problémom jednej krajiny. Aarhuský Protokol o ťažkých kovoch k Dohovoru EHK OSN o diaľkovom znečisťovaní ovzdušia prechádzajúcim hranicami štátov z roku 1998 má za cieľ znížiť emisie ťažkých kovov (Pb, Cd, Hg) na úroveň emisií v roku 1990. SR podpísala tento protokol ešte v tom istom roku. Cieľ sa doposiaľ plní.

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší, čo sa hodnotí v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší s ohľadom na kritéria uvedené vo vyhláske MPŽPRR SR č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia u nás sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší. Merania realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO). V súlade s požiadavkami zákona č. 137/2010 Z. z. o ochrane ovzdušia bolo územie SR rozdelené do 8 zón a 2 aglomerácií a v rámci nich 19 oblastí riadenia kvality ovzdušia.

Obr. 2: Oblasti riadenia kvality ovzdušia v roku 2010

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, SHMÚ.

3.1.2 Voda

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji vôd podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011³:

- V roku 2011 pretrvával pokles odberov povrchovej vody, čo oproti predchádzajúcemu roku predstavovalo 9 %. Výrazný pokles nastal v kategórii priemysel (14 %). Z hľadiska porovnania dlhodobějších trendov (2000 – 2011) klesajúci vývoj bol zaznamenaný do roku 2007, nasledoval nárast v roku 2008, po

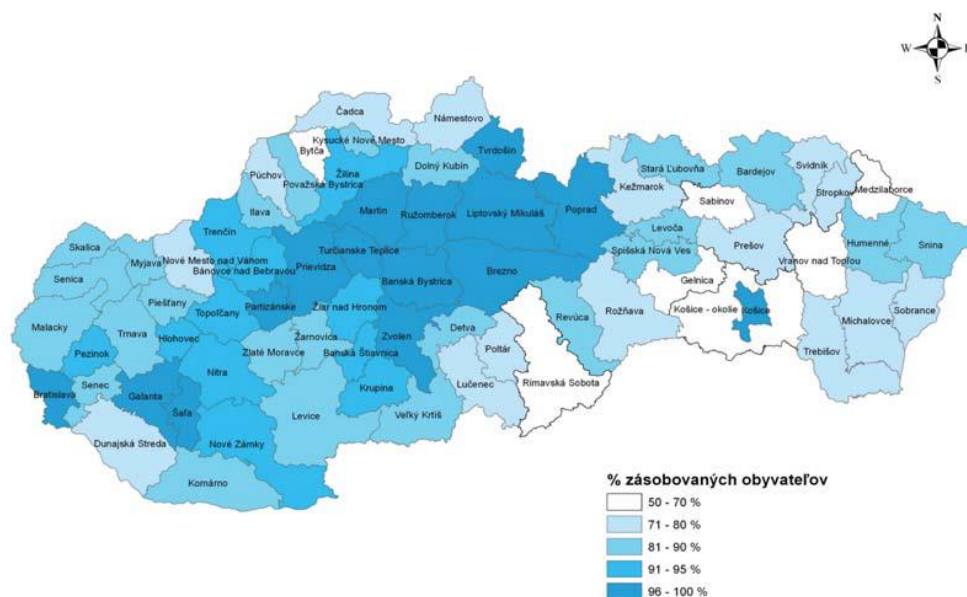
³ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

- tomto roku odbery zaznamenávajú len minimálny medziročný pokles. Odber v roku 2011 predstavoval približne 68 % z odberov v roku 2000.
- Odbery podzemnej vody v roku 2011 zaznamenali oproti roku 2010 zníženie o 2,01 %. Pokračoval tak dlhodobý trend poklesu využívania podzemných vôd. Odbery podzemnej vody v roku 2011 predstavovali zníženie množstva ročných odberných množstiev o 25 % z odberov v roku 2000.
 - V roku 2011 bolo vypustených do povrchových vôd o 17,8 % menej odpadových vôd ako v roku 2010. Z hľadiska dlhodobejšieho vývoja došlo k poklesu odpadových vôd v roku 2011 oproti roku 2000 o 42 %, pričom sa výrazne zmenil podiel čistených a nečistených odpadových vôd vypúšťaných do tokov a nastal tak výrazný pokles znečistenia odpadových vôd.
 - Kvalita povrchových vôd vo všetkých monitorovacích miestach splnila limity pre vybrané všeobecné ukazovatele a ukazovatele rádioaktivity. Prekračované limity boli hlavne pre syntetické a nesyntetické látky, hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele a dusitanový dusík.
 - Zlý a veľmi zlý ekologický stav útvarov povrchových vôd bol zaznamenaný v 4,13 % vodných útvarov s dĺžkou 1 485,18 km. Dobrý chemický stav nedosahovalo 176 (10 %) vodných útvarov povrchových vôd.
 - Monitorovanie chemického stavu podzemných vôd v roku 2011 prebiehalo v rámci základného monitorovania (160 objektov) a prevádzkového monitorovania (184 objektov). U oboch typov monitorovania boli zaznamenané prekročenia stanovených limitov znečistenia.
 - Kvalita pitnej vody dlhodobo vykazuje vysokú úroveň. V roku 2011 podiel analýz pitnej vody vyhovujúcej limitom dosiahol hodnotu 99,6 %.
 - V roku 2011 bola vykonaná prvá klasifikácia vôd vhodných na kúpanie v zmysle smernice 2006/7/ES v 33 prírodných lokalitách. Výborná kvalita vody bola klasifikovaná v 22 lokalitách (67,6 %) a 10 lokalít (29,4 %) malo dobrú kvalitu vody na kúpanie, 1 prírodné kúpalisko (2,9 %) bolo klasifikované ako lokalita s dostatočnou kvalitou vody na kúpanie. Dve prírodné kúpaliská neboli klasifikované z dôvodu rekonštrukcie – veľké Kolpašské jazero a Ružín.
 - Počet obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov dosiahol 86,9 %. Touto hodnotou SR zaostáva za susednými štátmi.
 - Počet obyvateľov napojených na verejné kanalizácie dosiahol 61,6 %. Táto úroveň je porovnateľná s Maďarskom a Poľskom, ale výrazne nižšia ako v Česku a Rakúsku.

Hodnotenie kvality povrchových a podzemných vôd predstavuje systematické sledovanie a hodnotenie kvality a stavu podzemných vôd podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z. z. a realizované v zmysle požiadaviek vyhlášky MPŽPRR SR č. 418/2010 Z. z.. Monitoring kvality povrchových vôd sa rozdeľuje na základný, prevádzkový, prieskumný a monitoring chránených území. Kvalitatívne ukazovatele povrchových vôd boli v roku 2011 monitorované podľa schváleného Programu monitorovania stavu vôd na rok 2011.

Aj v roku 2011 pretrvával pokles v odbere pitnej vody. Klesajúci trend v ročnej spotrebe vody z verejných vodovodov na obyvateľa zaznamenali aj ostatné krajiny V4. Česko a Slovensko sú približne na rovnakej úrovni v spotrebe vody, najvyššia spotreba je v Maďarsku. Ukazovatele kvality pitnej vody sú definované nariadením vlády SR č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, ktoré bolo zmenené nariadením vlády SR č. 496/2010 Z. z.

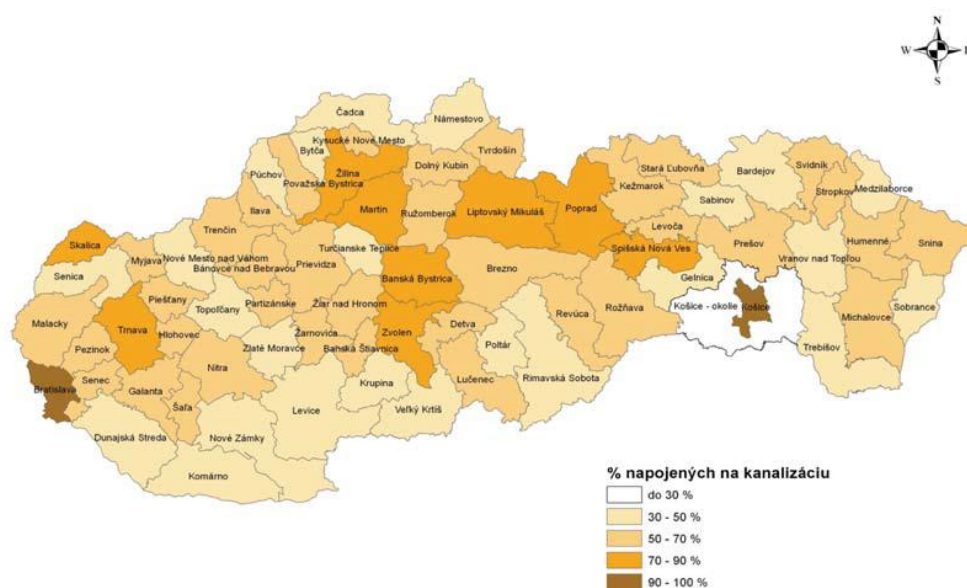
Kontrola kvality vody a jej zdravotná bezpečnosť sa určuje prostredníctvom súboru ukazovateľov kvality vody, reprezentujúcich fyzikálne, chemické, biologické a mikrobiologické vlastnosti vody. Okrem úplného rozboru vody sa na kontrolu a získavanie pravidelných informácií o stabilite vodného zdroja a účinnosti úpravy vody, najmä dezinfekcie, o biologickej kvalite a senzorických vlastnostiach pitnej vody vykonáva aj minimálny rozbor. V roku 2011 podiel analýz pitnej vody vyhovujúcich hygienickým limitom dosiahol hodnotu 99,60 % (v roku 2010 – 99,39 %).

Obr. 3: Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2011.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, VÚVH.

V roku 2011 bolo do povrchových vôd vypustených 612 375 tis.m³ odpadových vôd, pričom podiel vypúšťaných čistených odpadových vôd k celkovému množstvu odpadových vôd vypúšťaných do tokov predstavoval 91,96 %. Rozvoj verejných kanalizácií značne zaostáva za rozvojom verejných vodovodov, no v roku 2011 sa počet obyvateľov bývajúcich v domoch napojených na verejnú kanalizáciu mierne zvýšil.

Obr. 4: Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2011.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, VÚVH.

3.1.3 Horniny

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji hornín podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011⁴:

- V roku 2011 bolo zaregistrovaných ďalších 22 zosuvných lokalít s výskytom jednej alebo niekoľkých svahových porúch. Ide o zosuvy nové (lokality Babín, Bobrov, Harichovce, Hlinné, Chminianska Nová Ves, Kojšov, Krivany, Krupina, Lesnica, Lipovany, Liptovská Štiavnica, Lodno, Straňavy, Stredné Plachtince, Ťahanovce, Zábiedovo), zosuvy vzniknuté po extrémnych dažďoch v roku 2010 a reaktivované v roku 2011 (lokality Krajná Poľana, Krupina, Sulín), resp. zosuvy s pretrvávajúcou aktivitou od roku 2010 (lokality Švedlár).
- V roku 2011 bolo zo záznamov seizmických staníc interpretovaných 8 695 teleseizmických, regionálnych alebo lokálnych seizmických javov. Na seizmických záznamoch bolo určených viac ako 43 650 seizmických fáz. Lokalizovaných bolo cca 80 zemetrasení s epicentrom v záujmovej oblasti SR. Makroseizmicky boli na území SR pozorované 2 zemetrasenia, ktoré boli aj seizmometricky lokalizované - zemetrasenie zo dňa 29.1.2011 s epicentrom v severnom Maďarsku a zemetrasenie zo dňa 20.7.2011 s epicentrom v oblasti Považského Inovca.
- V roku 2011 bolo monitorovanie podsystemu Antropogénne sedimenty charakteru environmentálnych záťaží čiastočne pozastavené z dôvodu alokácie finančných prostriedkov na podsystem „Zosuvy a iné svahové deformácie“. Na štyroch lokalitách bol realizovaný len environmentálny monitoring skládok a odkalísk (lokality Modra, Myjava - Holičov vrch, Myjava - Surovín a Šulekovo).
- Riečne sedimenty na riekach Váh (horný a stredný úsek), Hron (horný úsek), Muráň a Dunaj a väčšina tokov Východoslovenskej nížiny a priľahlých oblastí sú prakticky neznečistené a koncentrácie látok zväčša reprezentujú ich prírodné obsahy. Z pohľadu kontaminácie dlhoročné monitorovanie riečnych sedimentov poukazuje na

⁴ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

výrazne a trvalo znečistené toky Nitra, Štiavnica, Hornád a Hnilec, prekračujúcimi parametrami sú najmä prvky Hg, As, Zn, Sb, Cd a Cu.

- Najvýraznejší nárast objemovej aktivity radónu v podzemných vodách bol dosiahnutý v prameni Zbojnička v Malých Karpatoch (294 Bq.l-1), čo je zároveň najvyššia úroveň za roky 2002 až 2011.

Skládky odpadov nezvykli mať v minulosti vybudované tesnenie, geologickú bariéru, ani drenáž priesakových kvapalín. Preto môže aj dnes dochádzať k prienikom znečistenia do horninového prostredia, podzemných a povrchových vôd aj po ich rekultivácii. Najrizikovejšie skládky priemyselného odpadu však boli zaradené do vládnou schváleného Štátneho programu sanácií environmentálnych záťaží na roky 2010 – 2015⁵.

3.1.4 Pôda

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji pôdy podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011⁶:

- Zisťované koncentrácie rizikových prvkov v poľnohospodárskych pôdach SR sú prevažne podlimitné. Zaznamenaný bol zvýšený obsah kadmia a olova v niektorých fluvizemiach, najmä na dolných tokoch riek, čo indikuje ich transport často zo vzdialenejších oblastí.
- Lokality, ktoré boli kontaminované v minulosti (v okolí priemyselných závodov, v oblasti vplyvu geochemických anomálií) sú kontaminované aj v súčasnosti čo znamená, že pôdy si pomerne dobre a dlho udržujú tento nepriaznivý stav a bude potrebné ich aj v budúcnosti neustále monitorovať.
- Vodnou eróziou je na území Slovenska ohrozených približne 40 % a vetrovou eróziou približne 5 % celkovej výmery poľnohospodárskych pôd.

Informácie o stave a vývoji vlastností pôd poskytuje Čiastkový monitorovací systém Pôda. Aktuálny stav kontaminácie analyzovaných pôd s odberom v roku 2007 bol prvýkrát hodnotený v zmysle prílohy č. 2 k zákonu č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorá stanovuje limitné hodnoty rizikových prvkov v poľnohospodárskej pôde.

3.1.5 Zdravotný stav obyvateľstva

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji zdravotného stavu obyvateľstva podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011⁷:

- Stredná dĺžka života pri narodení sa v SR trvalo zvyšuje. V roku 2011 v porovnaní s rokom 2000 došlo k jej nárastu u mužov o 3,03 roka a u žien o 2,14 roka.
- Počet živonarodených detí na 1 000 obyvateľov sa zvýšil z úrovne 10,2 v roku 2000 na úroveň 11,3 v roku 2011.

⁵ MŽP SR, SAŽP: Štátny program sanácie environmentálnych záťaží. Dostupné na: <http://www.minzp.sk/files/skody-a-havarie/enviro-zataze/statny-program-sanacie.pdf>

⁶ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

⁷ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

- Počet zomretých na 1 000 obyvateľov poklesol z úrovne 9,9 v roku 2000 na úroveň 9,6 v roku 2011.
- Najvyššia úmrtnosť obyvateľstva u mužov aj u žien je dlhodobo na choroby obehovej sústavy, keď v roku 2011 zomrelo na túto príčinu 27 306 osôb, čo predstavuje u mužov 45,9 % a u žien 59,8 %. Druhou najčastejšou príčinou úmrtí obyvateľstva v prípade obidvoch pohlaví sú naďalej nádory s miernym poklesom oproti minulému roku, keď v roku 2011 zomrelo na uvedené choroby 12 071 osôb, čo predstavuje 26,2 % u mužov a 20,1 % u žien.

3.1.6 Pravdepodobný vývoj stavu životného prostredia, ak sa strategický dokument nebude realizovať

Hodnotený Strategický dokument podporuje rast digitálnych služieb a infraštruktúru prístupovej siete novej generácie v období 2014 – 2020 a pokračuje tak vo vytváraní podmienok na širokú informatizáciu spoločnosti bez priameho dopadu na stav a vývoj životného prostredia Slovenskej republiky. V prípade tzv. nulového variantu, tzn. že by sa ciele a aktivity z neho vyplývajúce nerealizovali, mohlo by dôjsť najmä k časovému spomaleniu vývoja informatizácie spoločnosti, stagnácii zlepšovania prístupu obyvateľov k IKT a tiež kvalít služieb verejnej správy pre občanov aj podnikateľov.

Strategický dokument podporuje vízie rámcovej politiky Európa 2020, v ktorej Európska únia identifikovala mechanizmy na povzbudenie rastu a tvorby pracovných miest, aby sa hospodárstvo EÚ vymanilo z krízy a pripravilo sa na výzvy nasledujúceho desaťročia. Inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast sa opiera o víziu dosiahnuť vysokú úroveň zamestnanosti, produktivity a inovácie hlavne vďaka digitálnej ekonomike, a zaviesť nízkouhlíkové hospodárstvo a sociálnu súdržnosť. Zvýšenie prístupu obyvateľov k širokopásmovému internetu je zároveň jednou zo základných podmienok podporujúcich rozvoj nových hospodárskych odvetví, eCommerce a eBusiness. Hodnotený Strategický dokument sa zameriava na investície do rozvoja služieb pre občanov v oblastiach ako online služby, vzdelávanie, zdravotníctvo, inklúzia, sociálne služby a životné prostredie. Nerealizovanie aktivít Strategického dokumentu by sa tak výrazne prejavilo v sociálnej aj hospodárskej oblasti.

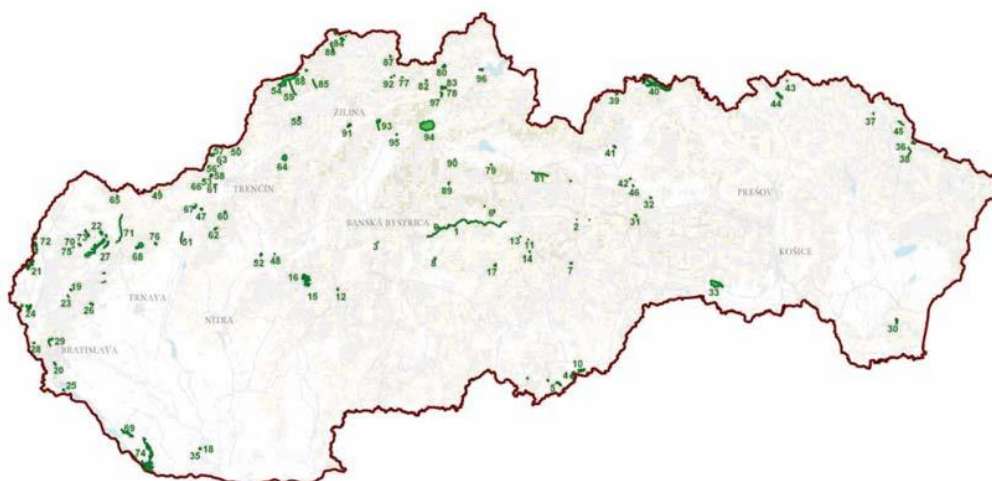
3.2 Informácia vo vzťahu k environmentálne obzvlášť dôležitým oblastiam, akými sú navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti a pod.

Kľúčové zistenia o stave a pravdepodobnom vývoji rastlín, živočíchov a chránených území podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011⁸:

- V roku 2011 bolo vyhodnotené plnenie Aktualizovaného akčného plánu pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku za roky 2007 - 2010. Spracované bolo tiež vyhodnotenie plnenia úloh Akčného plánu na roky 2008 - 2011 a návrh Akčného plánu na roky 2012 - 2014 k aktualizovanému Programu starostlivosti o mokrade Slovenska na roky 2008 - 2014.

⁸ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

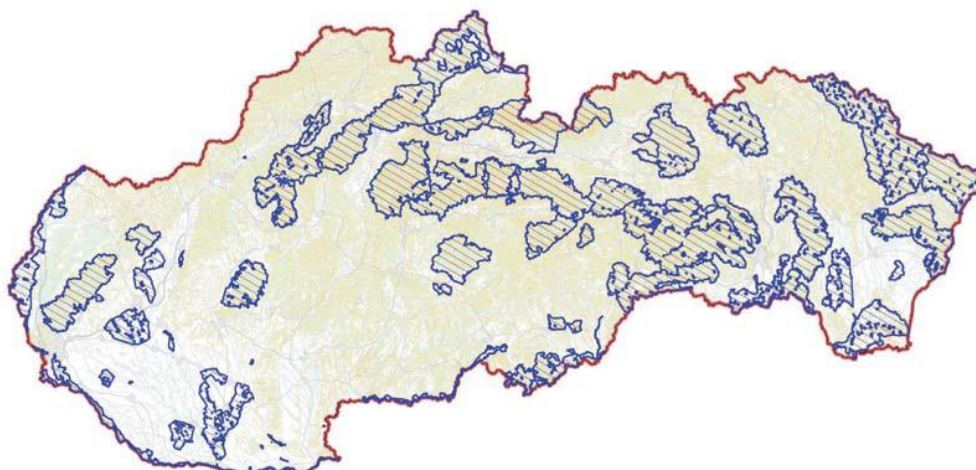
- Opravilo a zrekonštruovalo sa 33 náučných chodníkov (NCH) a náučných lokalít (NL), navyše pribudli 3 nové NCH, 1 NL a tiež 2 informačné strediská ochrany prírody.
- Pripravený bol systém tzv. staníc prvého kontaktu - cez linku 112 môžu občania nahlásiť nález poraneného živočicha a získať informáciu, kde je najbližšia rehabilitačná stanica.
- Došlo tiež k prvému rozšíreniu národného zoznamu území európskeho významu (ÚEV) z roku 2004, kedy bol na základe požiadaviek EK a uznesenia vlády SR č. 577/2011 z 31. augusta 2011 národný zoznam európskeho významu doplnený o 97 nových lokalít a zároveň bolo vylúčených 6 pôvodných území. Celkový podiel ÚEV z rozlohy SR sa zvýšil o 0,2 % na 11,9 %, pričom aktuálny celkový počet ÚEV je 473 území s výmerou 584 353 ha. Účinnosť nadobudli 3 vyhlášky chránených vtáčích území (CHVÚ) vyhlásené v roku 2010 (CHVÚ Malá Fatra, Slovenský raj a Tatry) a boli vyhlásené ďalšie 3 CHVÚ (Chočské vrchy, Špačinsko-nížnianske polia a Čergov). Týmto bolo vyhlásených 40 z celkového počtu 41 CHVÚ z aktualizovaného národného zoznamu. V 2. až 5. stupni ochrany je zaradených 23,23 % územia SR.

Obr. 5: Lokality doplnené do národného zoznamu ÚEV v zmysle uznesenia vlády SR č. 577/2011.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, ŠOP SR.

Ohrozenosť nižších rastlín v SR predstavuje v súčasnosti 16,3 %, vyšších rastlín 40,3 %. Okolo 8,4 % bezstavovcov v SR a 59% stavovcov je tiež ohrozených. Aktuálnou problematikou ohrozujúcou druhovú diverzitu vegetácie sa za posledné roky stávajú invázne druhy - nepôvodné druhy rastlín, ktoré sa šíria nekontrolovateľne a vytlačujú taxóny domáce. V roku 2011 bola zabezpečovaná ochrana prirodzeného druhového zloženia ekosystémov reguláciou výskytu nepôvodných druhov rastlín. Odstraňovanie nepôvodných invázných a invázne sa správajúcich druhov rastlín bolo realizované na 99 lokalitách v rámci pôsobnosti 20 organizačných jednotiek ŠOP SR, ktoré zároveň zabezpečili stráženie 97 hniezd 5 druhov dravcov. V nich bolo úspešne vyvedených 86 mláďat.

Obr. 6: Prehľad chránených vtáčích území v SR.

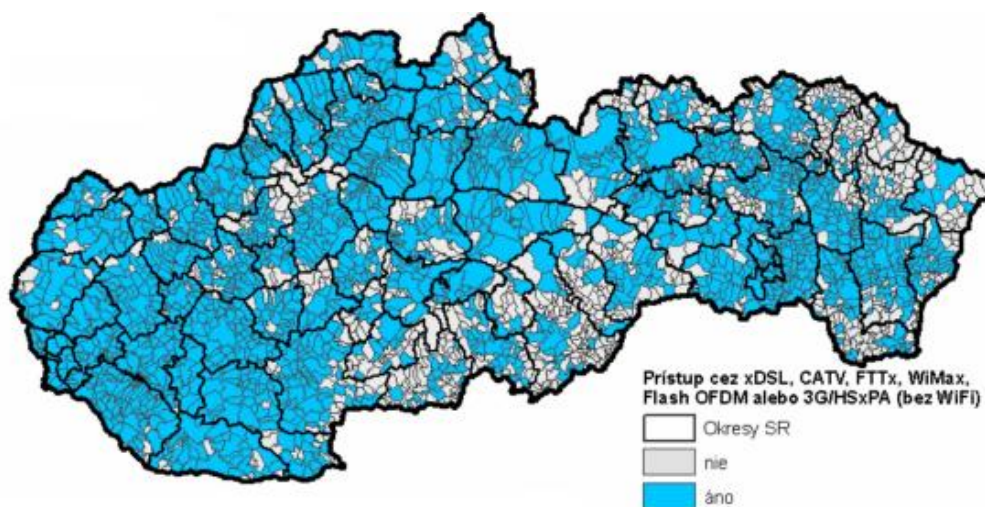
Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, ŠOP SR.

Realizácia aktivít vyplývajúcich z hodnoteného Strategického dokumentu nebude mať negatívne dôsledky v chránených územiach v Slovenskej republike. Sekundárne by mohla pomôcť zlepšiť prístup obyvateľov k informáciám o chránených územiach prírody a chránených vodohospodárskych územiach.

3.3 Charakteristika životného prostredia vrátane zdravia v oblastiach, ktoré budú pravdepodobne významne ovplyvnené

Hodnotený Strategický dokument by mohol potenciálne ovplyvniť celé územie Slovenskej republiky rovnako, tzn. že popis životného prostredia v týchto oblastiach korešponduje s popisom v časti III. 1. tohto hodnotenia.

Vzhľadom na to, že v oblasti širokopásmového pripojenia Strategický dokument nadväzuje na minulé a existujúce aktivity, zameriava sa najmä na pokrytie tzv. v bielych a šedých miestach. Ide o umožnenie pripojenia v oblastiach, ktoré pre poskytovateľov širokopásmových služieb nie sú dostatočne ekonomicky zaujímavé.

Obr. 7: Mapa pokrytia širokopásmového prístupu na internet v obciach SR.

Zdroj: VUS, 2009. Dostupné na: <http://bohmkleinova.webnode.sk/dostupnost-internetu-2010/>

Na strane dopytu po širokopásmových službách u koncových zákazníkov sa bude podporovať nielen poskytovanie nových služieb eGovernmentu, eZdravotníctva, eKultúry a eVzdelávania (podporované v investičnej prioritě Služby občanom a podnikateľom), ale aj pripájanie verejných inštitúcií, ktorých úroveň poskytovania služieb sa tak výrazne zvýši. Realizácia Strategického dokumentu by tak mala vysokou mierou prispieť k rozvoju elektronických služieb zameraných na zvyšovanie kvality života a nárast konkurencieschopnosti, k neustálemu zlepšovaniu služieb pri využívaní moderných technológií, k vytvoreniu bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu, priblíženiu verejnej správy k maximálnemu využívaniu dát v zákaznícky orientovaných procesoch a k optimalizácii využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb. Zdravie obyvateľstva ani životné prostredie v bielych a sivých miestach by nemali byť priamo významnejšie ovplyvnené.

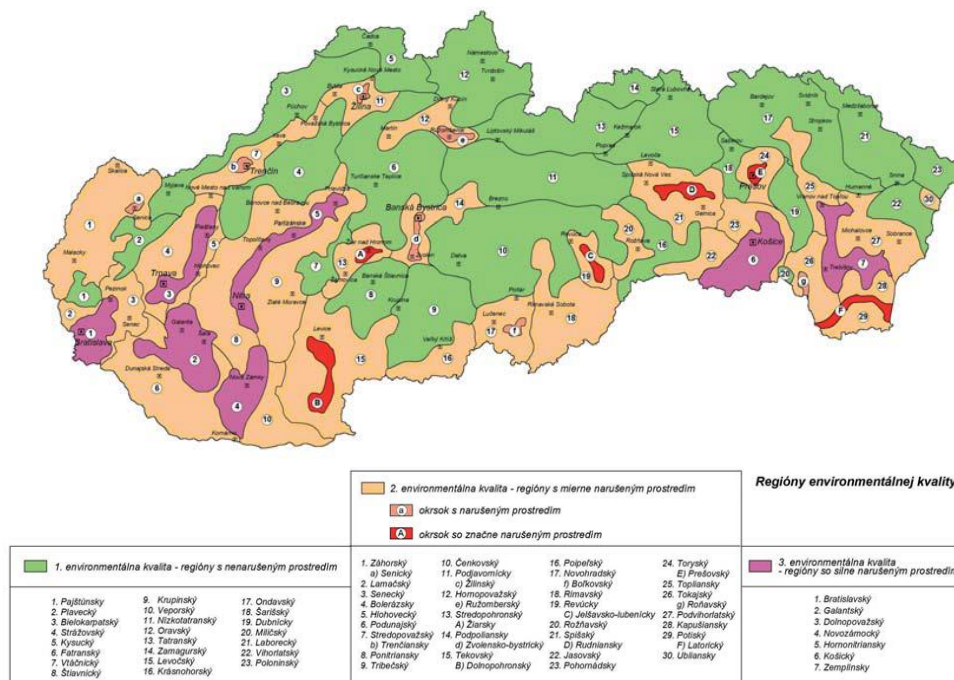
Oblasť (NUTS 2)	Kraj (NUTS 3)	Počet bielych obcí	Počet obyvateľov v bielych obciach
Bratislavský kraj		2	1 354
	Bratislavský kraj	2	1 354
Stredné Slovensko		269	105 319
	Banskobystrický kraj	237	83 409
	Žilinský kraj	32	21 910
Východné Slovensko		335	128 285
	Košický kraj	114	61 174
	Prešovský kraj	221	67 111
Západné Slovensko		123	70 975
	Nitriansky kraj	51	29 361
	Trenčiansky kraj	46	24 078
	Tmavský kraj	26	17 536
Celkom		729	305 933

Tab. 1: Biele miesta SR.

Zdroj: Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 – 2020)

3.4 Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu

Environmentálna regionalizácia Slovenska je prierezovým zdrojom informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v rôznych častiach územia SR. Mapa hodnotiaca územie SR v 5 stupňoch kvality životného prostredia spracovaná v SAŽP v roku 2010 identifikuje najviac zaťažené oblasti a územia s relatívne horšou kvalitou ŽP, tzv. okrsky so značne narušeným prostredím, ktoré sú prejavom nedoriešených environmentálnych problémov z minulých období, alebo sa vydiferencovali v súčasnosti po aplikácii nových hodnotení stavu vôd.

Obr. 8: Regióny environmentálnej kvality.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, SAŽP.

Z environmentálnych problémov SR súvisí s posudzovaným Strategickým dokumentom problematika vzniku a nakladania s odpadom. Potenciálne nepriame negatívne vplyvy realizácie cieľov vyplývajúcich zo Strategického dokumentu pochádzajú z dvoch rôznych zdrojov: rast počtu používaného hardwaru a rast počtu vyradených/nepoužívaných elektronických zariadení. Sekundárne by tak mohli zasiahnuť cez odpadové hospodárstvo aj ostatné zložky životného prostredia: ovzdušie, vodné hospodárstvo a ochranu prírody.

Kľúčové zistenia o príčinách a dôsledkoch odpadového hospodárstva podľa Správy o stave životného prostredia SR v roku 2011 sú nasledujúce⁹:

- V porovnaní s rokom 2010 došlo v roku 2011 v SR k nárastu odpadov umiestnených na trh o cca 1 %. Pozitívom bol významnejší pokles pri umiestnení odpadov na trh pri nebezpečných odpadoch (medziročný pokles nebezpečných odpadov umiestnených na trh cca 19 %).
- V roku 2011 vzniklo v SR celkom 1 766 990,48 t komunálnych odpadov (KO), čo predstavuje cca 327 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. V porovnaní s rokom 2010 to predstavuje pokles o 6 kg komunálneho odpadu na obyvateľa. Oproti roku 2005 došlo k nárastu produkcie o cca 13 %. V porovnaní s krajinami EÚ je produkcia komunálneho odpadu na obyvateľa nízka a je pod priemernou úrovňou EÚ-27.
- Dlhodobo pretrváva negatívny vysoký podiel skládkovania odpadov na celkovom zneškodňovaní odpadov (takmer 70 % odpadov iných ako komunálnych a takmer 75 % komunálnych odpadov).

⁹ MŽP SR, SAŽP: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011. ISBN 978-80-88833-57-4. Dostupné na: http://www1.enviroportal.sk/pdf/spravy_zp/2011-sk/svk11s.pdf

- V roku 2011 bolo zozbieraných 4,26 kg/obyvateľa odpadov z elektrických a elektronických zariadení. SR tak limit stanovený smernicou ES splnila.
- SR splnila v roku 2011 limity miery zhodnotenia a miery recyklácie jednotlivých kategórií elektroodpadov, ktoré sú určené nariadením vlády SR č. 206/2010 Z. z.
- Podiel opätovného použitia, recyklácie a zhodnocovania častí starých vozidiel v zmysle smernice ES SR dosiahla a splnila tak predpísaný limit.
- Z celkového množstva vzniknutých odpadov z obalov v roku 2011 bolo recykláciou využité 45,7 % a zhodnotených 47,5 %.

Sekcia	Spolu	Nebezpečný odpad	Ostatný odpad
A – Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	549 251,31	7 948,37	541 302,95
B – Ťažba a dobývanie	219 146,15	928,03	218 218,12
C – Priemyselná výroba	3 087 656,04	251 974,04	2 835 682,00
D – Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	945 336,62	10 022,92	935 313,70
E – Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	1 193 831,62	34 284,85	1 159 546,77
F – Stavebníctvo	2 140 453,23	8 182,05	2 132 271,19
G – Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	381 554,22	23 004,43	358 549,79
H – Doprava a skladovanie	100 018,59	7 012,92	93 005,67
I – Ubytovacie a stravovacie služby	2 719,63	82,71	2 636,92
J – Informácie a komunikácia	3 880,53	925,04	2 955,49
K – Finančné a poisťovacie činnosti	2 999,87	2 639,17	360,71
L – Činnosti v oblasti nehnuteľností	11 505,20	1 679,27	9 825,93
M – Odborné, vedecké a technické činnosti	95 851,77	6 266,43	89 585,34
N – Administratívne a podporné služby	24 985,90	965,52	24 020,38
O – Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	26 503,80	1 196,18	25 307,62
P – Vzdelávanie	1 821,10	105,21	1 715,88
Q – Zdravotníctvo a sociálna pomoc	148 981,36	4 232,90	144 748,46
R – Umenie, zábava a rekreácia	249,51	36,52	212,99
S – Ostatné činnosti	2 674,74	191,44	2 483,29
Nezistené	129 373,01	17 950,73	111 422,29
Spolu	9 068 794,21	379 628,73	8 689 165,48

Tab. 2: Vznik odpadov podľa klasifikácie ekonomických činností v (t) bez KO.

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011, SAŽP a ŠÚ SR.

V Slovenskej republike bolo v roku 2011 prevádzkovaných 117 skládok odpadov. Legislatíva upravujúca odpadové hospodárstvo a dotýkajúca sa elektronického šrotu zahŕňa Smernicu Európskeho parlamentu a Rady číslo 2002/96/ES z 27. januára 2003 o odpade z elektrických a elektronických zariadení. Jej zámerom je redukovať odpad z elektrických a elektronických zariadení zavádzaním zodpovednosti výrobcov a predajcov za recykláciu nimi vyrobených zariadení. V zmysle zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch sleduje MŽP SR plnenie povinností.

Výrobcovia elektrozariadení sú povinní plniť limity zberu, zhodnocovania, resp. recyklácie a opätovného použitia elektroodpadu pre 10 kategórií:

- Veľké domáce spotrebiče;
- Malé domáce spotrebiče;
- Informačné technológie a telekomunikačné zariadenia;
- Spotrebná elektronika;
- Osvetľovacie zariadenia;
- Elektrické a elektronické nástroje s výnimkou veľkých stacionárnych priemyselných nástrojov);

- Hračky, zariadenia určené na športové a rekreačné účely;
- Zdravotnícke prístroje (s výnimkou implantovaných a infikovaných výrobkov)
- Prístroje na monitorovanie a kontrolu;
- Predajné automaty.

Z celkového počtu 1 748 registrovaných výrobcov elektrozariadení si 152 výrobcov plní svoje povinnosti individuálne a 1 596 si svoje povinnosti plní prostredníctvom 16 aktívnych registrovaných kolektívnych organizácií. Aj napriek poklesu predaja elektrických a elektronických zariadení v roku 2011 o takmer 8 % oproti roku 2010, podarilo sa SR naplniť povinnosť zberu a spracovania odpadu z elektrických a elektronických zariadení. Povinnosť vyzbierať a spracovať 21 724 t SR prekročila o 6,5 %. Celkovo výrobcovia elektrických a elektronických zariadení, ktorí v SR predávajú elektrospotrebiče zozbierali a zabezpečili spracovanie 23 140 t elektroodpadu, čo je 50,76 % z množstva elektrozariadení uvedených v roku 2011 na trh. Tento podiel predstavuje 4,26 kg zozbieraných elektroodpadov na obyvateľa. SR splnila v roku 2011 aj limity miery zhodnotenia a miery recyklácie jednotlivých kategórií elektroodpadov, ktoré sú určené nariadením vlády SR č. 206/2010 Z. z.

Nesprávne zneškodnenie elektronického šrotu a jeho komponentov v komunálnom odpade môže potenciálne vyvolať nasledujúce negatívne dopady na zdravie obyvateľov:

- Olovo je toxické pre nervový a reprodukčný systém a pôsobí na mentálny rozvoj detí a mladej generácie;
- Bárium spôsobuje pri krátkodobej expozícii opuchy mozgu, svalové problémy a poškodzuje srdce, pečeň a centrálny nervový systém;
- Šesťmocný chróm môže spôsobiť narušenie DNA a astmatickú bronchitídu;
- Ortuť poškodzuje mozog a ľadviny a je nebezpečný pre rozvoj ľudských zárodkov a prechádza do organizmu aj cez materské mlieko a rybie mäso pri ich konzumácii;
- Kadmium spôsobuje poškodenie ľadvín a pevnosti kostí;
- Berýlium je karcinogénne;
- Brómované retardéry horenia spôsobujú narušenie endokrinného systému a pôsobí na rozvoj embryí;
- Dioxíny vznikajúce pri spaľovaní PVC pôsobia negatívne na zdravie ľudí narušením hormonálneho systému, pôsobia na zárodky a reprodukčný systém a imunitný systém.

Dôsledné dodržiavanie aktuálne platnej legislatívy v oblasti odpadového hospodárstva by malo akékoľvek vplyvy na ŽP eliminovať na minimum.

3.5 Environmentálne aspekty vrátane zdravotných aspektov zistených na medzinárodnej, národnej a inej úrovni, ktoré sú relevantné z hľadiska strategického dokumentu, ako aj to, ako sa zohľadnili počas prípravy strategického dokumentu

Pre Slovensko, ako členský štát Európskej únie od roku 2006, platí záväzná povinnosť pri všetkých navrhovaných aktivitách zohľadňovať všetky environmentálne aspekty vrátane zdravotných, ktoré vyplývajú zo strategických dokumentov prijatých na európskej, ale i národnej úrovni. Najvýznamnejšie, z ktorých vychádza hodnotený Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 – 2020) sú vymenované v kapitole 2 tejto hodnotiacej správy. Aktivity vyplývajúce z realizácie cieľov uvedených v Strategickom

dokumente sú v súlade a môžu významnou mierou prispieť k plneniu priorít a cieľov EÚ definovaných v pozičnom dokumente Európskej komisie, Stratégii Európa 2020 a ostatných spomínaných dokumentoch.

Rozvoj digitálnej ekonomiky nepriamo súvisí s výrobou počítačov, prídavných zariadení a ich komponentov, čo sa premieta do nepriaznivého ovplyvňovania ovzdušia emisiami nežiaducich látok najmä v mieste lokalizácie výrobných zariadení a v menšej miere sa odrazí aj vo vodnom a odpadovom hospodárstve. Tieto nepriaznivé vplyvy sa môžu prejaviť na miestach lokalizácie tovární na výrobu počítačov a podobných zariadení či ich komponentov, tzn. na území SR aj v zahraničí.

4 Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu vrátane zdravia

4.1 Pravdepodobné významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne)

Posičný dokument Európskej komisie k partnerskej dohode a programom Slovenskej republiky na roky 2014 až 2020 zdôrazňuje potrebu znovu zamerať financovanie na výskum a inovácie, podporu malých a stredných podnikateľov, kvalitné vzdelávanie, inkluzívne pracovné trhy podporujúce kvalitnú zamestnanosť a sociálnu kohéziu a na dosahovanie nárastu produktivity. Aktivity navrhované v hodnotenom Strategickom dokumente prispievajú k trom elementom tzv. inteligentného rastu:

- Veda, výskum a inovácie;
- Informačné a komunikačné technológie;
- Konkurencieschopnosť.

Digitálna ekonomika je dynamický sektor, k sformovaniu a rozvoju ktorého prispel a stále prispieva internet. IKT vytvárajú globálnu platformu, cez ktorú ľudia a podniky realizujú svoje podnikateľské zámery, komunikujú, kolaborujú a hľadajú informácie. Megatrendy ako mobilné technológie, cloudy, biznis inteligencia a sociálne siete nielen uvoľňujú inovačný potenciál v podnikoch a verejnej správe, ale podporujú aj tlak spotrebiteľov na cenu služieb, ich kvalitu, parametre a dostupnosť. Digitálna ekonomika prispieva k:

- Ekonomickému rastu a tvorbe HDP;
- Vytváraniu vysokokvalifikovaných pracovných miest;
- Konkurencieschopnosti krajiny.

V hodnotení pravdepodobných významných environmentálnych vplyvov Strategického dokumentu boli zvolené nasledujúce prístupy:

- Potenciálne vplyvy očakávaných výsledkov jednotlivých cieľov Strategického dokumentu z hľadiska typu vplyvu (primárny, sekundárny, kumulatívny a pod.);
- Vplyvy Strategického dokumentu z hľadiska princípov trvalo udržateľného rozvoja.

4.1.1 Hodnotenie vplyvov očakávaných výsledkov dokumentu podľa typu

Strategický dokument na základe výsledkov analýz identifikuje pre Slovensko odporúčania v oblastiach rozvoja širokopásmového pripojenia a informatizácie

spoločnosti. Jednotlivé odporúčania tvoria základ pre definovanie špecifických cieľov v investičných prioritách.

Pre investičnú prioritu Služby občanom a podnikateľom sú definované nasledovné špecifické ciele:

- Rozvoj elektronických služieb;
- Využívanie otvorených dát;
- Podpora malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike;
- Podpora eInklúzie.

Pre investičnú prioritu Efektívna verejná správa sú definované nasledovné špecifické ciele:

- Zavedenie inovačného centra eGovernmentu;
- Podpora procesov efektívnej verejnej správy;
- Zavedenie eGovernment cloudu;
- Bezpečnosť

Pre investičnú prioritu Širokopásmové pripojenie je definovaný špecifický cieľ:

- Zavádzanie a používanie širokopásmového pripojenia.

Potenciálny vplyv realizácie Strategického dokumentu na ŽP alebo zdravie obyvateľstva uvádza Tab. 3. Ide o sumárny vplyv, ktorý berie do úvahy rôzne aspekty a dopady jednotlivých očakávaných výsledkov. Jednotlivé typy vplyvov na ŽP alebo zdravie obyvateľstva sú nasledovné:

- Primárne, sekundárne;
- Kumulatívne, synergické;
- Krátkodobé, strednodobé, dlhodobé;
- Trvalé, dočasné;
- Pozitívne, negatívne.

Očakávané výsledky nie je možné dosahovať jednotlivo, dôležitá je synergia medzi nimi, čo sa následne premieta aj do vplyvov Strategického dokumentu na ŽP. Väčšina očakávaných výsledkov sa na stav ŽP prejaví skôr sekundárne. Dopady budú trvalé a prejavia sa skôr v dlhodobom horizonte. Z dlhodobého hľadiska tak bude mať realizácia cieľov Strategického dokumentu pozitívny dopad na ŽP, a to najmä v sociálnej a hospodárskej oblasti. Zlepší sa prístup znevýhodnených skupín obyvateľstva k internetu, služby budú jednoduché, dostupné online a bude možné komunikáciu s verejnou správou vybaviť z jedného miesta. Lepší prístup k informáciám a IKT sekundárne podporí aj rozvoj podnikateľského prostredia.

Environmentálna oblasť môže byť negatívne ovplyvnená dočasne a to samotným zavádzaním širokopásmového pripojenia a výstavbou integrovaných obslužných miest. V dlhodobom horizonte bude však vplyv týchto cieľov pozitívny, nakoľko umožní širšie využívanie elektronických služieb. Dôsledným dodržiavaním aktuálne platnej legislatívy v oblasti ŽP, odpadového hospodárstva či stavebníctva môžu byť dopady na ŽP v environmentálnej oblasti eliminované, preto nie je potrebný ich špeciálny monitoring.

Špecifický cieľ Strategický cieľ	Očakávaný výsledok	Vplyv na ŽP alebo zdravie obyvateľov										
		primárny	sekundárny	kumulatívny	synergický	krátkodobý	strednodobý	dlhodobý	trvalý	dočasný	pozitívny	negatívny
Investičná priorita: SLUŽBY OBČANOM A PODNIKATEĽOM												
Rozvoj elektronických služieb												
Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života	Komplexné riešenie životných situácií (vrátane cezhraničných životných situácií)											
	Nasadenie proaktívnych služieb (úroveň 5)											
	Zavedenie princípu „jeden krát a dost“ – občan nebude musieť dopĺňať informácie, ktorá verejná správa už má											
	Multikanálový prístup k službám											
Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti	Mobilné aplikácie	X			X			X	X		X	
	Využitie priestorových informácií v službách											
Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií	Komunikácia verejnej správy s občanmi prostredníctvom sociálnych sietí											
Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu	Rôzne typy dôveryhodných identít											
	Dôveryhodné mechanizmy pre ochranu osobných údajov											
	Transparentné používanie citlivých údajov vo verejnej správe											
Využívanie otvorených dát												
Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života	Zavedenie centrálnej platformy pre otvorené dáta, kde k nim bude možné pohodlne prístupovať											
Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti	Inštitúcie verejnej správy budú sprístupňovať všetky dáta, ktoré sa týkajú výkonu verejnej správy, ako otvorené dáta											
	Otvorené dáta budú využívané dostatočne veľkou komunitou vývojárov, budú používané v univerzitnom výskume a malými strednými podnikateľmi na komerčné účely		X		X			X	X		X	
Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií	Aplikácie, ktoré vzniknú na spracovanie a interpretáciu otvorených dát budú využívané verejnou správou na skvalitnenie svojich služieb											
Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu dát v zákaznicky orientovaných procesoch	Aplikácie pre rozhodovanie s použitím otvorených dát											
Podpora malých a stredných podnikateľov v digitálnej ekonomike												
Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti	Všetky podnikateľské transakcie bude možné vykonávať elektronicky		X		X			X	X		X	

Špecifický cieľ Strategický cieľ	Očakávaný výsledok	Vplyv na ŽP alebo zdravie obyvateľov										
		primárny	sekundárny	kumulatívny	synergický	krátkodobý	strednodobý	dlhodobý	trvalý	dočasný	pozitívny	negatívny
	(platby, fakturácie)											
	Malí a strední podnikatelia budú životaschopnejší vďaka možnostiam, ktoré získajú k dispozícii: (1) prístup k zdieľanej infraštruktúre (komunikačnej, AAA, PKI); (2) prístup ku cloudovým službám verejnej správy											
Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií	Zvýšenie dopytu po inovatívnych riešeniach v oblasti IKT vyvolá rast počtu MSP, ktorí sa budú podieľať na vytváraní takýchto riešení											
Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu	Hospodárske subjekty budú využívať elektronickú identitu Publikovaný digitálny obsah bude účinne chránený											
Podpora eInklúzie												
Posun k službám zameraným na zvyšovanie kvality života	Znevýhodnené skupiny môžu využívať nástroje pre podporu asistovaného života Elektronické služby verejnej správy sú prístupné v jednoduchých verziách		X		X			X	X		X	
Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu	Znevýhodnené skupiny majú k dispozícii vzdelávacie materiály vo vhodnom formáte, ktoré ich učia bezpečne sa pohybovať v digitálnom priestore											
Investičná priorita: EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA												
Zavedenie inovačného centra eGovernmentu												
Posun k službám zameraným na nárast konkurencieschopnosti	Fungujúce zdieľanie služieb a otvorených dát medzi inštitúciami verejnej správy											
Neustále zlepšovanie služieb pri využívaní moderných technológií	Pripravené štandardy Fungujúca kontrola dodržiavania štandardov Dokázateľný rozvoj služieb a zvýšenie ich kvality z pohľadu formy a možnosti ich poskytovania		X		X			X	X		X	
Podpora procesov efektívnej verejnej správy												
Priblíženie verejnej správy k maximálnemu využívaniu dát v zákaznícky orientovaných procesoch	Vybudované miesta pre asistovaný prístup k službám (80), ktoré budú slúžiť na obsluhu občanov pre všetky agendy verejnej správy ¹⁰	X			X	X					X	X

¹⁰ Pozn.: z dlhodobého hľadiska bude využívanie vybudovaných miest pre asistovaný prístup k službám viesť k pozitívnemu dopadu na ŽP v sociálnej a hospodárskej oblasti.

Špecifický cieľ Strategický cieľ	Očakávaný výsledok	Vplyv na ŽP alebo zdravie obyvateľov												
		primárny	sekundárny	kumulatívny	synergický	krátkodobý	strednodobý	dlhodobý	trvalý	dočasný	pozitívny	negatívny		
	Vytvorené procesné mapy implementované v informačnom systéme zdieľanej platformy, ktoré zachytávajú jednotlivé kroky optimalizovaného procesu obsluhy													
	Robustné informačné systémy pre podporu manažmentu kvality verejnej správy													
	Zavedené postupy pre zdieľanie a využívanie dát v procesoch a pri tvorbe politík		X		X			X	X			X		
Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb	Zavedený systém na manažovanie elektronizovaných úloh pre celkovú koordináciu činností pracovníkov verejnej správy;													
	Centralizované podporné procesy a operácie a ich profesionalizácia													
	Cezhraničná interoperabilita kľúčových systémov													
Zavedenie eGovernment cloudu														
Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu	Štandardizovaná kategorizácia služieb podľa úrovne bezpečnosti													
Optimalizácia využitia informačných technológií vo verejnej správe vďaka platforme zdieľaných služieb	Zavedený a fungujúci procesný model eGovernment cloudu;													
	Zavedený a fungujúci finančný model eGovernment cloudu													
	Štandardizovaná kategorizácia služieb podľa úrovne kvality (dostupnosť, doba odozvy a podobne)													
	Zníženie nákladov na prevádzku IKT vo verejnej správe		X		X			X	X			X		
	Jednotný priestor pre používateľov eGovernment cloudových služieb zabezpečujúci minimálne nasledujúcu funkcionálnosť: 1) Oboznámiť sa s aktuálnu ponuku cloudových služieb 2) Objednať si cloudové služby a sledovať priebeh spracovania objednávky až po zriadenie služby 3) Nahlasovať problémy a sledovať priebeh spracovania problému 4) Sledovať množstvo spotrebovaných zdrojov 5) Riešiť spôsob úhrady za spotrebované zdroje													
Bezpečnosť			X		X			X	X			X		

Špecifický cieľ Strategický cieľ	Očakávaný výsledok	Vplyv na ŽP alebo zdravie obyvateľov										
		primárny	sekundárny	kumulatívny	synergický	krátkodobý	strednodobý	dlhodobý	trvalý	dočasný	pozitívny	negatívny
Vytvorenie bezpečného prostredia pre občana, podnikateľa a verejnú správu	Implementované nástroje na bezpečný pohyb po internete											
	Implementovaný systém včasného varovania											
	Chránená kritická infraštruktúra vďaka presným procesom pre zvládnutie situácie prelomenia bezpečnosti pokrývajúcim nasledujúce oblasti: 1) Rozpoznanie situácie prelomenia bezpečnosti a jej analýza 2) Pripravenie a nasadenie protiopatrení 3) Uvedenie systémov do kontrolovaného stavu, zabezpečenie biznis kontinuity a zvrátenie následkov											
Investičná priorita: ŠIROKOPÁSMOVÉ PRIPOJENIE												
Zavádzanie a používanie širokopásmového pripojenia												
Zavádzanie širokopásmového pripojenia		X			X	X				X		X
Používanie širokopásmového pripojenia			X		X			X	X		X	

Tab. 3: Vplyv Strategického dokumentu na ŽP alebo zdravie obyvateľov

Potenciálne negatívne vplyvy Strategického dokumentu môžu prispieť k dočasnému miernemu zhoršeniu stavu ŽP. Tieto vplyvy sú sústredené do odpadového hospodárstva, prostredníctvom ktorého môžu zasiahnuť aj ostatné zložky životného prostredia: ovzdušie, vodné hospodárstvo a ochranu prírody. Spôsobiť ich môže nárast neodborného zneškodňovania elektronického šrotu v komunálnom odpade. Ide však o vplyvy s nízkou významnosťou v porovnaní s ostatnými vplyvmi v odpadovom hospodárstve. Z dlhodobého hľadiska môže implementácia Strategického dokumentu ovplyvniť vývoj životného prostredia a zdravia aj pozitívne a to tým, že zlepší a zjednoduší prístup k informáciám pre väčšie množstvo obyvateľstva, ktorí zároveň budú schopní vybaviť všetky záležitosti spojené s verejnou správou efektívnejšie, na jednom mieste. Zníži to tiež čas vynaložený na vybavovanie služieb vo verejnom sektore a navyše priblíži možnosť vybavovania pracovných a úradných povinností obyvateľstva viac k bydlisku, čím zníži počet precestovaných kilometrov. Toto sa prejaví v úspore času obyvateľov a tiež v znížení zaťaženia životného prostredia dopravou a úsporou energie.

Zmena štruktúry hospodárstva zo surovínovo a energeticky náročného typu na tzv. Smart government založený najmä na znalostnej ekonomike a už spomínanom inteligentnom raste môže následne viesť k významnému zníženiu jeho súčasných negatívnych dopadov na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

4.1.2 Hodnotenie z hľadiska princípov trvalo udržateľného rozvoja

Z návrhu Národnej stratégie trvalo udržateľného rozvoja¹¹ vychádza odporúčanie hodnotiť jednotlivé stratégie, koncepcie, programy a aktivity vo vzťahu k trvalo udržateľnému rozvoju na základe 16 princípov na riadenie činnosti ľudí a 40 kritérií na posudzovanie uplatnenia princípov. Z tohto hľadiska je dopad realizácie cieľov Strategického dokumentu nasledovný.

Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov

Jedným z vyššie uvedených cieľov definovaných v posudzovanom Strategickom dokumente je aj podpora eInklúzie. Predpokladom zapojenia znevýhodnenej populácie prostredníctvom eInklúzie je na jednej strane vzdelanie občanov v zručnostiach používania nových technológií ako inteligentné telefóny, a na strane druhej dostatočná ponuka služieb pre zapojenie sa do diania v digitálnom svete. Napriek všetkým doterajším snahám pretrvávajú na Slovensku skupiny, ktoré nemôžu využívať výhody informačnej spoločnosti. Takáto skupina ľudí si znižuje svoje šance nájsť si prácu a zúčastňovať sa na spoločenskom a verejnom živote. Stratégia nadväzuje na iniciatívu inkluzívneho eGovernmentu, v ktorom nik nesmie zaostávať. Každý má mať prístup k výhodám eGovernmentu, aj keď nedisponuje najmodernejšími informačnými a komunikačnými technológiami, alebo ich nevie poriadne využívať.

Hodnotený dokument je v súlade s princípom podpory rozvoja ľudských zdrojov, keď navrhuje aktivity ako:

- Podpora vzdelávania predovšetkým pre staršiu generáciu a znevýhodnené skupiny;
- Jednoduchšie služby pre znevýhodnené skupiny;
- Nástroje pre podporu inklúzie.

Medzi potenciálne nepriame nepriaznivé vplyvy na zdravie obyvateľstva môžeme zaradiť zvýšené trávenie nielen pracovného ale aj voľného času pri počítačoch, tabletoch, inteligentných telefónoch a pod. Ide o aktivitu realizovanú prevažne v sediacej polohe a uzavretých priestoroch, čo môže mať za následok ďalšie nežiaduce zníženie pohybových aktivít najmä detí a mládeže a s tým spojený vznik obezity a následných tzv. civilizačných chorôb. Ďalšími následkami môže byť pocit izolovanosti či nárast počtu psychických porúch.

Ekologický princíp

Ako vyplýva z vyššie uvedeného, realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa môže prejavovať nepriamymi negatívnymi vplyvmi v oblasti ŽP a to najmä v oblasti odpadového hospodárstva, v procese výroby a nakladania s vyradenými zariadeniami používanými pri informatizácii a pri zavádzaní širokopásmového pripojenia.

Princíp autoregulačného a sebapodporného vývoja

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a to pri výrobe zariadení používaných pri informatizácii.

¹¹ Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja, 2001. Dostupné na:
http://www.rokovania.sk/File.aspx/ViewDocumentHtml/Mater-Dokum-88550?prefixFile=m_

Efektívnostný princíp

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a to pri výrobe zariadení používaných pri informatizácii.

Princíp rozumnej dostatočnosti

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a to pri výrobe zariadení používaných pri informatizácii a následne pri ich vyradovaní z prevádzky na konci ich životnosti.

Princíp preventívnej opatrnosti a predvídavosti

Hodnotený Strategický dokument berie do úvahy možné riziká aj nežiaduce následky činností vyplývajúce z napĺňania cieľov dokumentu. Vzhľadom na potenciálne dopady ale nie je nutné explicitne nastavovať monitorovacie opatrenia. V oblasti odpadového hospodárstva je v SR uplatňovaná legislatíva, ktorej dôsledné dodržiavanie môže akékoľvek dopady eliminovať na minimum. SR plní limity stanovené v zmysle smerníc ES.

Princíp rešpektovania potrieb a práv budúcich generácií

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a to nárastom výmen existujúcich zariadení pri konci ich životnosti, alebo pri ich nahradení modernejšími typmi.

Princíp vnútrogeneračnej, medzigeneračnej a globálnej rovnosti práv obyvateľov Zeme

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a vytvorením podmienok pre rovnaký prístup k informáciám pre všetkých obyvateľov bez ohľadu na rasu, vek, pohlavie a pod.

Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo. Verejnosti zjednoduší prístup k informáciám o hodnotách krajiny, sociálnej a kultúrnej identite, ľudovej a duchovnej kultúre a pod.

Princíp nenásilia

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente vytvorí podmienky pre prístup k širokopásmovému pripojeniu a informáciám, ich využívanie však bude na dobrovoľnej báze. Obyvateľom bude umožnené komunikovať s verejnou správou prostredníctvom internetu ale aj osobne.

Princíp emancipácie a participácie

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu dotýka len nepriamo, a nárastom výmen existujúcich zariadení pri konci ich životnosti, alebo pri ich nahradení modernejšími typmi.

Princíp solidarity

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu nedotýka.

Princíp subsidiarity

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu nedotýka.

Princíp prijateľných chýb

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu nedotýka.

Princíp optimalizácie

Realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov uvedených v hodnotenom Strategickom dokumente sa uvedeného princípu nedotýka.

Princíp sociálne, eticky a environmentálne priaznivého hospodárenia, rozhodovania, riadenia a správania

V súlade s vyššie uvedenými konštatovaniami bude realizácia aktivít vyplývajúcich z plnenia cieľov hodnoteného Strategického dokumentu pozitívne podporovať plnenie daného princípu trvalo udržateľného rozvoja.

5 Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Vplyvy posudzovaného Strategického dokumentu nie sú takého charakteru, ktorý by spôsobil vážne ohrozenia životného prostredia alebo zdravia obyvateľstva. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu preto neboli pri koncipovaní dokumentu navrhované.

Dodržiavaním platných právnych predpisov všetkými zúčastnenými subjektmi v procese implementácie aktivít vyplývajúcich zo Strategického dokumentu je možné znížiť nepriame negatívne vplyvy daných aktivít v dotknutých oblastiach. Uvedené nepriame nepriaznivé vplyvy je vhodné sledovať, skúmať a analyzovať a prípadne navrhnúť podporné a pomocné programy na ich elimináciu, nie je však nutné, aby boli súčasťou Strategického dokumentu.

6 Dôvody výberu zvažovaných alternatív zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu a opis toho, ako bolo vykonané vyhodnotenie vrátane ťažkostí s poskytovaním potrebných informácií, ako napr. technické nedostatky alebo neurčitosti

Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie je vypracovaný ako jednovariantný dokument na obdobie rokov 2014 – 2020 podporujúci informatizáciu verejnej správy a ďalší rozvoj širokopásmového pripojenia v Slovenskej republike. Vzhľadom na to, že nadväzuje na aktivity Operačného programu Informatizácia spoločnosti, ktorý umožnil čerpanie štrukturálnych fondov EÚ pre obdobie rokov 2007 až 2013 v súlade s vládou

schválenou Stratégiou informatizácie verejnej správy z roku 2008, iné alternatívy by nemali byť zvažované, nakoľko by sa mohla narušiť kontinuita, ktorá bola pri koncipovaní Strategického dokumentu braná do úvahy.

7 Návrh monitorovania environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie

Vzhľadom na charakter hodnoteného dokumentu neboli identifikované jeho priame vplyvy na životné prostredie alebo zdravie obyvateľov. Špeciálne opatrenia na ich monitorovanie preto nie sú súčasťou hodnoteného Strategického dokumentu. Napriek tomu by bolo vhodné sledovať vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v rámci konkrétnych projektov realizovaných za účelom dosiahnutia cieľov zadefinovaných v Strategickom dokumente a to najmä v prípade, keď sa v niektorom budú takéto vplyvy predpokladať.

Špeciálne by bolo vhodné sledovať proces nakladania s odpadom, nakoľko odpad z procesu informatizácie verejnej správy je klasifikovaný ako nebezpečný a jeho neodborné zneškodňovanie má negatívny vplyv na životné prostredie. Toto sledovanie však upravuje platná legislatíva o odpadoch, ktorá obsahuje aj povinnosť monitorovania, preto nie je nutné, ako už bolo vyššie spomínané, aby boli špeciálne programy na monitorovanie vplyvov na ŽP a zdravie obyvateľstva súčasťou Strategického dokumentu.

Rovnako by bolo vhodné v budúcnosti sledovať zmeny v správaní a v životnom štýle obyvateľov. Nakoľko však ide o nepriame a skôr pozitívne vplyvy informatizácie verejnej správy a zavádzania širokopásmového pripojenia, nejedná sa tiež o v súčasnosti aktuálnu úlohu. Do navrhovaného sledovania by mohli byť zapojené sociologické inštitúcie, prípadne zdravotnícke organizácie a výskumné ústavy.

8 Pravdepodobne významné cezhraničné environmentálne vplyvy vrátane vplyvov na zdravie

Hodnotený Strategický dokument rieši otázky a problémy národného charakteru a dosahovanie cieľov stanovených pre Slovenskú republiku. V tomto prípade nie sú cezhraničné environmentálne vplyvy predpokladané. Realizáciou navrhovaných aktivít Strategický dokument prispieva aj k napĺňaniu globálnych európskych stratégií ako Európa 2020 či Digitálna agenda pre Európou.

Možné nepriame vplyvy na ŽP by sa mohli prejaviť v prípade, že sa vezmú do úvahy aj vplyvy výroby komponentov/zariadení v zahraničných továrňach v zahraničí, pričom sa práve tieto komponenty/zariadenia budú využívať v procese informatizácie verejnej správy v SR.

9 Netechnické zhrnutie poskytnutých informácií

Hodnotený Strategický dokument definuje stratégiu informatizácie verejnej správy a zároveň slúži ako podklad pre prípravu nového operačného programu na roky 2014 až 2020. Pre rozvoj eGovernmentu v období 2014 až 2020 navrhuje aktívne riešiť nasledujúce investičné priority pričom kladie dôraz na synergiu so stratégiou pre inteligentnú špecializáciu:

- Služby občanom a podnikateľom;

- Efektívna verejná správa;
- Širokopásmové pripojenie / NGA.

Strategický dokument je rozdelený na analytickú časť, ktorej výstupom je množina odporúčaní pre budúci rozvoj informačnej spoločnosti na Slovensku a strategickú časť, ktorá začína víziou rozvoja informačnej spoločnosti a následne z nej odvodzuje strategické ciele.

Celkový vplyv Strategického dokumentu na životné prostredie sa v rôznych časových horizontoch prejaví nasledovne:

- V krátkodobom horizonte sa prejaví malým nárastom negatívnych vplyvov na životné prostredie vyplývajúcich zo zásahov pri budovaní širokopásmového pripojenia v bielych a šedých miestach, príp. výmenou v súčasnosti používaného hardwaru;
- V strednodobom horizonte sa prejaví celkovo skôr pozitívnym vplyvom na životné prostredie, ktorého dôsledkom bude mierne zlepšenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov, mierne negatívny vplyv sa môže prejavíť v odpadovom hospodárstve;
- V dlhodobom horizonte sa realizácia aktivít vyplývajúcich zo Strategického dokumentu prejaví celkovo skôr kladným vplyvom na životné prostredie aj zdravie obyvateľstva.

10 Informácia o ekonomickej náročnosti

Z hodnoteného Strategického dokumentu vyplýva, že Slovensko má ambíciu investovať do navrhovaných investičných priorít prostredníctvom nástrojov financovania Európskej únie, štátneho rozpočtu ako aj súkromných investícií. Predpokladané zdroje financovania uvádza Tab. 4.

Investičná priorita	Predpokladané zdroje financovania				
	Štrukturálne fondov (ERDF)	Komunitárne programy (CEF)	Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu k zdroju ERDF	Financovanie zo štátneho rozpočtu	Súkromné zdroje a investície
Služby občanom a podnikateľom	x	x	x	x	x
Efektívna verejná správa	x		x	x	
Širokopásmové pripojenie	x	x	x		x

Tab. 4: Nástroje pre financovanie investičných priorít uvedených v Strategickom dokumente.

Zdroj: Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 – 2020)

Zavádzanie širokopásmového pripojenia bude z veľkej miery financované zo súkromných zdrojov. Odhad investícií telekomunikačných operátorov v období 2014 až 2020 je 1,7 mld. EUR (odhad vychádza z predpokladaného trendu nárastu investícií, z odhadov podobných krajín a priemernej výšky realizovaných investícií v minulosti). Pre zabezpečenie cieľa pre pokrytie (najmä vo vidieckych oblastiach) sú však nevyhnutné správne mierené verejné investície.

Hoci je základným zámerom na pokrývanie bielych miest realizácia výstavby prístupových sietí súkromným sektorom, nedá sa očakávať, že bude existovať dostatočný záujem vo všetkých lokalitách. V znevýhodnených lokalitách bude výstavba prístupových mobilných a pevných NGA sietí dotovaná prostredníctvom dopytových projektov, návratných finančných nástrojov a regionálnych investícií.

11 Zoznam použitej literatúry

- 1 Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 -2020);
- 2 Oznámenie o strategickom dokumente: Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 - 2020) vypracované podľa prílohy č. 2 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- 3 Rozsah hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014 - 2020)“ určený podľa § 8 a § 17 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 4 Zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- 5 Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2011;
- 6 Zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- 7 Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja;
- 8 Národný strategický referenčný rámec;
- 9 Štátny program sanácie environmentálnych záťaží.